

CONSIDERAȚII PRIVIND UNIREA ORAȘULUI FOCȘANI

Georgeta CARCADIA

În cadrul procesului de desăvîrșire a actului Unirii Principatelor, Focșanii a prezentat o situație specială determinată de așezarea sa la granița dintre cele două principate, pe drumul comercial ce lega Muntenia cu Moldova — cu ramificații spre marile porturi dunărene — cu numeroase puncte vamale unde erau percepute taxe pentru trecerea mărfurilor sau oamenilor. Particularitatea sa era dată mai ales de faptul că despărțit în două — Focșanii Moldovei și Focșanii Munteni — de un braț al Milcovului numit Milcovelul ce forma hotarul, orașul întruchipa în acea vreme situația celor două țări surori. Desființarea hotarului de la Focșani echivala cu unirea celor două principate surori și crea premisele punerii temeliei statului național român.

În ciuda aparenței sale liniștite, orașul nostru a trăit cu intensitate frământările politice de la jumătatea veacului trecut. Focșănenii au constituit un veritabil puls al arterei Milcovului, semnalînd gradul de continuă intensificare a dorinței de unire a românilor sub același steag de luptă.

Deși despărțite de Milcov, cele două orașe Focșani au avut o dezvoltare social-economică și politică asemănătoare, situație ce a ajutat la apropierea lor.

Fiind ținut de margine, Focșanii menținea permanent legăturile între cele două țări : în timp de pace treceau dintr-o parte în alta negustori cu mărfuri sau călători, iar în vreme de război armate prietene sau dușmane.

Pentru lămurirea unor probleme legate de unirea celor două orașe Focșani la jumătatea secolului trecut, pe baza unor documente de arhivă încercăm să aruncăm o scurtă privire asupra hotarului despărțitor dintre cele două așezări, prezentăm apoi legăturile de veacuri existente între populația de pe ambele maluri ale Milcovelului iar în cele din urmă modul cum s-a înfăptuit practic unirea orașelor Focșani, act dorit cu ardoare de toți locuitorii ținutului.

Dintr-o schiță de plan a orașului Focșani datînd din secolul al XIX-lea¹ cit și din documente de arhivă, se poate urmări traseul hotarului dintre cele două localități, fixat pe gîrla Milcovelul, o derivație a Milcovului trasă încă din secolul al XV-lea special pentru a forma hotarul între cele două țări și localități.

Urmărind hotarul dintre cele două orașe și a comunelor suburbane de azi : Cîmpineanca și Mindrești, arătăm că Milcovelul a fost desprins din Milcov în dreptul satului Pinticești și parcurgea următorul traseu : Slobozia, Cîmpineanca, Paraschiveni spre Vilcele. Pe acest traseu se aflau mai multe pichete de grăniceri. Din Vilcele hotarul se îndrepta spre Focșani, traversa actuala cale ferată prin Sărărie (actuala magazie de sare) o pornea spre nord circa 200 m, făcea o curbă spre est, o altă curbă spre sud pe strada Garofiței pînă aproape de strada Vilcele, apoi după o curbă de 180° spre nord făcea o nouă curbă spre nord-est în direcția străzii Cotești, se îndrepta spre nord paralel cu strada Rodnei de azi pînă se intersecta cu străzile Pielari și Tăbăcari, aproximativ prin spatele Muzeului județean de istorie și etnografie Vrancea. De aici hotarul trecea printre străzile Ștefan cel Mare și Păltiniș, traversa strada Crînlui (azi Avîntului) după care făcea un cot de 90° spre nord pe lîngă biserica Ovidenia din Armenie, se apropia de strada Ștefan cel Mare la circa 50 m prin spatele actualei policlinici dentare C.F.R. cînd din nou făcea o curbă spre sud-est și traversa fosta stradă Mare (Ulița Mare a orașului) pe lîngă clădirea ce a adăpostit pe rînd : Banca „Economia“, Școala de muzică. Aici se afla vama cea mare aproape de pichetul 47. În continuare hotarul intra în (Piața Unirii) Piața Libertății prin fața actualului sediu administrativ al județului Vrancea loc în care era amplasat pichetul 47 și unde în 1931 Liga culturală în prezența marelui istoric N. Iorga ridica o bornă de hotare², opera sculptorului Ion Jalea.

Din fața bisericii Sf. Ioan hotarul se continua pe Bd. Școalelor, (actualul Bd. Lenin) făcea o curbă spre nord printre biserică Sf. Dumitru și actuala Bibliotecă județeană, trecea prin intersecția str. Sf. Dumitru cu stra. Bumbacului (Eroilor) aproximativ prin spatele telefoanelor, aici făcea un cot, denumit Cotul Bumbacului, unde se afla pichetul 48, traversa strada Liceului (actuala M. Sadoveanu) pe lîngă grădinița de copii actuală și din nou făcea o curbă spre nord-este pentru a traversa strada Săpunari (Simion Bărnuțiu) prin capătul ei sudic, pentru a se îndrepta din nou spre nord pînă aproape de str. actuală a Republicii, traversa calea Cuza Vodă pe lîngă clădirea poștei vechi,³ unde se găsea pichetul 44, cu punct de vamă, locul unde s-a dărîmat prima piatră de hotar. Din acest punct hotarul se îndrepta aproape pa-

¹ Vezi anexe : fotocopia schiței de plan a orașului Focșani cu gîrla de hotar.

² Vezi anexe : fotocopia bornei de hotar, ridicată de Liga Culturală în 1931 în prezența lui Iorga pe locul fostului pichet 47.

³ Vezi anexa : Clădirea poștei vechi cu placa comemorativă ce amintește de locul unde s-a dărîmat prima piatră din hotarul ce despărțea cele două orașe.

ralele cu Cuza Vodă spre sud trecînd pe lîngă partea de vest a Liceului "Unirea" de azi, traversa strada Curții (actuala Cezar Bolliac) pe lîngă Tribunal, strada Cimitirului catolic, actuala Al. Vlahuță, se apropia de intersecția Fr. Engels cu str. Brăilei pentru a face o nouă curbă de 180° spre est și nord-est și apoi spre nord pînă în spatele Spitalului de boli contagioase de azi (lîngă Liceul Unirea) de unde pornea spre Bahne. Aici se afla pichetul „La Plopi“. Hotarul o lua spre Mindrești pe care-l despărțea în două : Mindrești Munteni și Mindrești Moldova.⁴

În continuare Milcovelul se unea cu Milcovul și se vărsa în Putna aproape de satul Răstoaca.

Dacă la început gîrla Milcovelul avea suficientă apă pentru a pune în funcțiune o moară, cu timpul a rămas doar o firavă suviță de apă ce curgea pe canalul despărțitor al celor două orașe mereu amenințat cu împotmolirea, mereu necesitînd grija și stăruința comună a celor două municipalități pentru curățirea ei.

Deși despărțite între ele de acest hotar, raporturile familiale, culturale și economice între cele două orașe au fost dintre cele mai strînse.

Municipalitățile celor două orașe au dese luări de contact în scopul menținerii curățeniei pe hotar, cu o grijă în plus din partea municipalității Focșanilor munteni.⁵

Din studiul numeroaselor documente cercetate în arhiva locală, se desprinde faptul că această colaborare s-a menținut în toată perioada în care a existat hotarul despărțitor între cele două orașe surori. Astfel la 20 martie 1833, Sfatul municipalității Focșanilor Moldova adresîndu-se magistratului din Focșani munteni spunea „...să se oblige locuitorii părții acei ca de la Gura Tăbăcarilor și pînă la vali, drept mahalaua Bahniei, să se curețe hotarul într-o unire, de nămol“.⁶

În aceeași cooperare sînt rezolvate problemele legate de curățirea hotarului în 1840 în cursul lunilor mai și august⁷ / 1850, 1854, 1860.

În 1851 ambele sfaturi ale celor două orașe Focșani se întrunesc, pe data de 26 iunie pentru a discuta măsurile ce trebuiesc luate pentru des-tuparea hotarului.

Milcovelul n-a fost niciodată și nu putea fi hotar între două țări surori, între două orașe cu populație românească. Dovada o avem în faptul că cei ce locuiau pe malurile sale aveau legături, se ajutau permanent, treceau de pe un mal pe altul folosindu-se fie de locurile de liberă trecere, fie de puncte numai de ei știute.

Datorită faptului că populația trecea dintr-o parte în alta a Milcovului prin alte locuri decît cele fixate de autorități, se propune creșterea numărului de grăniceri și paznici „...cît se poate de deși, pentru a putea umbla și să se strige unul pe altul “spune un document al vremii.“⁸

⁴ Arhivele Statului, Filiala Vrancea Focșani, Fondul Primăriei dosar 18/1950

⁵ Arhivele Statului Focșani, Fond Primărie, Ds. 4, vol. II, 1850, p. 10.

⁶ Arhivele Statului Focșani, Fondul Primăriei, Ds. 18/1854.

⁷ Arhivele Statului Focșani, Fondul Primăriei, Ds. 21/1840.

⁸ Arhivele Statului Vrancea, Fondul Primăriei, Ds. 18/1834.

Numărul paznicilor a crescut mereu ajungând la cifra de 27 din cauza locurilor tainice de trecere, cu punți peste hotar ce aduceau pagubă stăpînirii.⁹

Între cele două orașe existau la 1851 trei drumuri libere de comunicație pentru oameni și mărfuri. Drumul principal — Ulița Mare, strada Mare de mai târziu sau Bd. Unirii de azi era ca o coloană vertebrală a ținutului. Aici se afla și vama mare, aproape pe pichetul 47, unde așa cum am arătat în 1931 Liga Culturală va ridica Borna de hotar, iar în zilele noastre se ridică mărețul obelisc dedicat Unirii. Mai existau două drumuri: unul pe la pichetul 48 de la Cotul Bumbacului, iar celălalt pe lângă poșta veche.

Punctul vamal de la Focșani cu cel mai mare trafic de oameni și mărfuri vehiculate între cele două principate, era așezat în centrul orașului de azi, într-o mică clădire de lângă fosta Bancă a economiei — clădirea școlii de muzică de mai târziu. Aici se aflau străjeri pentru paza graniței, cinovici pentru numărătoarea oilor transhumante aduse de păstori moldoveni mui ales toamna și primăvara.

Pe aici treceau carele cu mărfuri, trăsurile și căruțele spre București sau Iași în grupe de 8—10 atelaje. Mărturie acestor realități stau diferite acte și documente, mai ales așa numitele „jurnale” încheiate de comisia mixtă pentru tranzacția convenției dintre amîndouă Principatele.

Între vămi existau poduri construite, folosite și întreținute în comun de cele două orașe (așa cum erau întreținute toate podurile de peste hotar) așa cele din Cotul Bumbacului din fața casei Cimbru — azi poșta veche, podul din mahalaua Tăbăcari din punctele vamale cu aceleași nume, întreținute de ambele municipalități.

Vameșii făceau mari neajunsuri populației, deși potrivit convențiilor vamale din 1835 și 1836 se dăduseră o serie de înlesniri populației marginase: scutiri de taxe vamale pentru aprovizionarea cu carne sau alte produse gospodărești.

Încă prin regulamentul organic se stabiliseră punctele de graniță ce trebuiau puse sub pază militară. La Focșani pichetul 47 este pus sub paza unui subofițer și 4 soldați, iar cu supravegherea pazei frontierei către Valahia era însărcinat un subofițer ce avea reședința la Focșani.

După cum știm vama între Moldova și Țara Românească este desființată sub domnia lui Gh. Bibescu. La Focșani vama se ridică la 1 ianuarie 1848¹⁰, și astfel prin unitatea economică se face un pas spre uniunea politică.

S-a cerut domnitorului ca în localul vămii muntene să se înființeze o școală națională unde să se instaleze corpul profesional, cerere aprobată de Barbu Știrbei în urma vizitei efectuate în acest județ în cursul lunii august 1851¹¹.

⁹ Ion Romanoaie, *Date focșănene, Milcovia, Revistă regională de Studii*, anul II, vol. I, Tipografia Cartea Putnei, p. 89.

¹⁰ Arhivele Statului Vrancea, Fondul Primăriei, Ds. 23/1832.

¹¹ Arhivele Statului București, Fondul Ministerului de Interne, Ds. 2016, f. 27.

Colaborarea dintre cele 2 orașe se poate demonstra și prin faptul că școlarii din Focșanii munteni învățau în școlile din Focșanii Moldoveni și invers.

În școala particulară a dascălului Constantin de la Sf. Nicolae cel Vechi, alături de elevii munteni învățau la 1832 și elevii Nicolae și Vasile Cringu at Moldova și Ion și Dumitru Borcan at Moldova¹² iar la examenele școlii naționale din Moldova iau parte și dregătorii din Muntenia, așa cum se întâmpla la 25.II.1854.

În studii Arhondologia Moldovei de Constantin Sion se văd cîte familii muntene și moldovene se înrudeau și munteni care ajung dregători în Moldova așa cum este cazul fraților Constache și Ștefan Dăscălescu din Tirgoviște, luptătorii pentru unire la 1859, sau a vornicului de Vrancea Toma Sterian.

Una din cele mai îndelungate colaborări între cele două orașe se constată în domeniul aprovizionării cu apă potabilă.

Domnul Alex. Ipsilanti, prin cartea de gospod din 10 aprilie 1804, aproba, la intervenția domnitorului Moldovei Alex. Moruzi, aducerea apei de izvor în Focșanii Moldovei, de la locul numit Pitulușa (Pitulușa de azi) peste apa Milcovului obligîndu-se să dea apă și Focșaniului munteni și satelor așezate de-a lungul conductei.

Din hrisovul dat de Alex. Nicolae Șuțu, prin care se aproba fonduri pentru repararea cișmelelor din Focșanii munteni, se arată că locuitorii părții muntene suferă de lipsa de apă și se alimentează din Focșanii Moldovei.

La 7 septembrie 1832 Sfatul Focșaniului munteni scrie Sfatului Focșanilor Moldovei să li se permită să ia apa de la cișmelele lor, cererea care s-a aprobat la 16 septembrie 1832 de Sfatul Focșanilor Moldovei la indicațiile lui Alex. Moruzi.

Documentele vremii ne demonstrează că colaborarea dintre locuitorii de pe cele două maluri ale Milcovului a fost multilaterală și în afara celor arătate mai menționăm ajutorul ce și-l dădeau la măcinatul cerealelor la aceleași mori, aratul pămîntului, pășunatul și iernatul vitelor¹³.

O însușire a orașului Focșani care-l ridică în atenția conducătorilor din țările respective este aptitudinea de a percepe nemijlocit evenimentele și diferențierile pe plan social și economic într-o parte sau alta a hotarului. Nici una din părțile orașului n-a putut rămîne insensibilă la variațiile politice sau economice ale timpului, ce s-au produs în principate. Așa s-a petrecut în 1848 cînd masele populare din ambele orașe conduse de revoluționari ca Scarlat Turnavitul și Nicu Sonțu crescuți în spiritul ideilor înnoitoare ale secolului trecut, duc o activitate prodigi-

¹² Ion Romanoaie, *Date focșănene în Milcovia, Revistă regională de studii*, an II, vol. I, Tipografia Cartea Putnei, p. 89.

¹³ Arhivele Statului Vrancea, Fondul Primăriei, Ds. 93/1840, f. 47, Ds. 111/1841, f. 2, Ds. 108/1841, f. 2.

oasă în sprijinul revoluției laolaltă munteni și moldoveni. Faptele dovedesc că în hotarul cu Moldova, a existat un puternic spirit revoluționar și condiții prielnice pentru organizarea unei rezistențe armate împotriva dușmanilor revoluției.

Privite în perspectiva timpului aceste aspecte relevă existența unor puternice tradiții înaintate ale luptei maselor populare focșanene pentru libertate socială și națională încadrându-se organic în lupta seculară a poporului român pentru realizarea aspirațiilor sale sociale și naționale.

Dorința de unire a fost tot timpul trează în inimile lor deoarece în afara dorinței de a se uni cele două țări doreau unirea orașului despărțit de un așa de firav hotar.

Lupta pentru unire devine unicul ideal care pune în mișcare să înflăcăreze tot ce este simțire românească. Masele populare din Focșani au stat cu credință în primele rinduri ale luptei pentru unire justificând în felul acesta numele orașului Focșani ca „oraș al Unirii“.

Oraș de graniță, Focșaniul avea pe atunci 10.000 de locuitori în ambele părți, partea moldoveană avînd o suprafață și o populație ceva mai numeroasă.

Cînd după tratatul de la Paris ideea unirii începe să ia forme concrete, la Focșani, ca pretutindeni în țară, încep să ia naștere comitete unioniste. Comitetul unionist de la Focșani număra peste 200 persoane fiind unul din cele mai numeroase din țară.

Focșanii din partea moldovenească a orașului iau act printr-o adeziune scrisă asupra hotărîrilor stipulate în Convenția de la Paris și declară că dorințele lor sînt : „Unirea ambelor principate într-un singur Stat sub numele de România, domn străin, constituție potrivită cu nevoile țării“. Cei trei sute de semnatari ai adeziunii cer să li se trimită o comisie alcătuită din delegații puterilor protectoare pentru a studia la fața locului nevoile localnicilor ¹⁴.

Regimul instaurat de Vogoride determină pe focșănenii moldoveni, datorită prigoanei, să apeleze la cei din Focșanii Valahiei pentru a se organiza în vederea luptei ce începuse ; Comitetul unionist se întrunește în Focșanii Munteniei.

Opreliștile puse în calea unioniștilor moldoveni de către autoritățile locale este confirmată și de alte documente. Ștefan Dăscălescu și Constantin Stamantin în numele Comitetului din Focșanii Moldovei, comunică Comitetului Central Unionist din Iași că „aderenții la cauza noastră sacră, putem încredința că este mai toată obștea, de toate clasele, iar adversarii nu sînt decît impiegații Statului“.

Prima etapă din actul unirii se înfăptuiește prin alegerea lui Cuza ca domn al Moldovei, corpul electoral din Focșanii munteni fiind

¹⁴ Acte și documente relative la istoria renașterii României, vol. III, 1889, p. 580.

cel dintii care feliită adunarea electivă a Moldovei printr-o entuziaată telegramă : „Simțind cu dumneavoastră sentimentele de bucurie pentru norocita alegere a Domnului, vă felicităm strigînd : glorie vouă fraților de peste Milcov, Trăiască România unită“.

Știrea dublei alegeri a domnitorului Alexandru Ioan Cuza a fost primită de focșăneni cu adincă mulțumire și satisfacție. În acea zi focșănenii de pe ambele maluri au mers la hotarul ce trecea prin inima țării și au aruncat cu pietre în apă dorind ca urmele lui să nu se mai cunoască. Cu acest prilej telegrafiază la Iași lui Cuza : Prea înalte doamne „Sub impresia unei simțiri de bucurie extraordinară, inimile rămîn unite și nu pot exprima toate cîte simțim. Orașenii focșăneni... nu pot decît să-ți zică „Trăiască România“, „Trăiască prințul lor“¹⁵.

Curînd la Focșani se va instala sediul Comisiei Centrale înființată potrivit convenției de la Paris, orașul va atinge în acest timp apogeul dezvoltării sale. Aici funcționează Curtea de Casație pentru două prefec-turi : Putna și Rîmnicul Sărat, două tribunale, două secții ale municipa-lității, două poliții și alte servicii în subordinea lor, creînd o afluență neobișnuită și un trafic ce saltă bugetele caselor de comerț.

Se îmbunătățesc mijloacele de transport, în special cele de pe ruta București — Focșani, care erau dificile, se înlocuiesc căruțele prin tră-suri. Se introduc 9 diligențe ce porneau din București joia și duminica și ajungeau la Focșani, vineri și luni la ora 1 d.a.¹⁶.

Legat astfel de București și Iași și datorită prezenței Comisiei Cen-trale, Focșani, devine a 3-a capitală a țării. Personalități culturale și poli-tice sosesc aici pentru a lua legătura cu Comisia Centrală. Mihai Kogălniceanu este deputat de Focșani în adunarea electivă a Moldovei. Cuza îl vizitează deseori, participă și primește în audiențe pe membrii Comi-siei Centrale.

La 2 mai 1861 se dă firmanul pentru recunoașterea deplină a Prin-cipatelor și se desființează Comisia Centrală de la Focșani. Se înființează un singur guvern, o singură adunare pe întreaga Românie¹⁷. Urmează mutarea Curții de Casație la București și capitalei Rîmnicului Sărat din Focșanii munteni în orașul Rm. Sărat¹⁸ cu toate serviciile aferente, hotărîre dată la 7 martie 1862.

Granița nu se ridică încă, orașul are un timp două municipalități și două poliții ce primeau ordine din județe diferite : Putna și Rîmnic — situația este relevantă într-o plîngere adresată de focșăneni lui Cuza la 15 mai 1862 cu ocazia trecerii acestuia prin Focșani¹⁹.

Petiționarii cer să se contopească ambele orașe.

¹⁵ Idem, p. 483.

¹⁶ Arhivele Statului București, Fondul Ministerului de Finanțe, Ds. 420/1859.

¹⁷ Arhivele Statului Focșani, Fondul Magistratului oraș Focșani, Ds. 4/1862, f. 10

¹⁸ Idem, fila 57.

¹⁹ Op. cit., punct 9 și 12.

La 7 martie 1862 Consiliul de Miniștri hotărâse să se unească orașele sub aceeași municipalitate, dar dispozițiile din acest jurnal rămân con-fuze deoarece deși prefectura orașului Focșani munteni se mutase la Rîmnic și orașul se încadra în sistemul administrativ al județului Putna, se mai afla sub controlul județului Rm. Sărat prin poliția care rămânea pe loc.

În cursul lunilor aprilie, mai și iunie se dau o serie de adrese, ordine, rapoarte care vorbesc despre unificarea orașelor sau a instituțiilor ce le coordonasera pînă acum ²⁰.

Dificultățile existau și în legătură cu alegerea membrilor municipa-lităților : pentru Moldova se alegea de obștea orașului iar pentru Focșă-nii munteni de deputații suburbiei aleși de orașeni.

Termenul pentru membrii municipalității în Focșanii munteni expira la sfîrșitul lui iunie iar pentru cei din Moldova la sfîrșitul lunii noiembrie.

Pentru soluționarea acestei probleme Consiliul de Miniștri decide prelungirea termenului de funcționare a membrilor municipalității din Focșani munteni pînă în decembrie cînd se vor face alegeri după ace-leași legi.

Actul de naștere al orașului unificat este dat la 6 iulie 1862 ²¹ cînd Cuza sancționează decretul de unificare al municipalităților care decide ca ambele orașe să fie unite sub aceeași municipalitate. Adevărata unire a orașului este realizată pe 10 iulie 1862 cînd în urma jurnalului dat de Consiliul de Miniștri ²² și un decret semnat de Cuza se hotărîse uni-ficarea municipalităților, orașul unit Focșani devenind capitala județului Putna.

Alexandru Ioan Cuza a prețuit orașul Focșani, i-a încurajat dezvol-tarea pe tot parcursul domniei sale ; focșănenii l-au iubit și sprijinit pe domn, iar Cuza l-a vizitat de foarte multe ori și de fiecare dată a fost bine primit.

La 5 februarie în drum spre București, Cuza este oaspetele orașului Focșani, focșănenii făcîndu-i o primire triumfală.

Din documentele aflate la Arhivele Statului — Filiala Focșani, se constată că aici s-a făcut cea mai costisitoare primire că nici un alt oraș nu l-a primit așa de frumos. Suma cheltuită — 6.631 lei, depășea cu mult veniturile municipalității ²³.

În drumul lui s-au ridicat 4 arcuri de triumf împodobite cu stema unită, stindarde, piramide, au plantat brazi de-a lungul drumului pe unde trecea.

La primire s-au aprins focuri de artificii, seara s-a realizat o ilumi-nație impresionantă aprinzîndu-se 150 ceaune cu păcură și 600 ulcele cu

²⁰ Arhivele Statului Vrancea, Fondul Magistratului orașului Focșani, Ds. 4/1862, f. 10, 56, 57, 90, 91, 92.

²¹ Arhivele Statului Vrancea, Eforia, orașului Focșani Moldova, Ds. 48/1862, f. 26, vezi și anexe : fotocopia documentului.

²² Idem, f. 20.

²³ Idem.

seu plus 850 de felinare. Pe unde trecea alaiul, toți locuitorii au aprins lumânări la ferestre.

Uralele, muzicile militare, tarafurile de lăutari și coruri sporeau animația. Valuri de flori s-au așternut în calea lui Cuza până la hotar de unde a ridicat gărzile. Noaptea o petrece în casele lui Ștefan Dăscălescu, iar a doua zi primește în audiență pe membrii Comisiei Centrale, localnici și pe Ion Roată²⁴.

Ajuns la București, Cuza mărturisește sentimentele prilejuite de primirea focșănenilor.

Seculara năzuință de unitate și libertate națională a poporului nostru a îmbrăcat o mulțime de forme, diversificate în strictă concordanță cu timpul manifestării lor, cu condițiile sociale, economice și politice care le-au generat.

Secolul al XIX-lea este secolul în care ideea și năzuința de unitate națională capătă rădăcini adinci în conștiința poporului nostru și totodată un fundament social — economic și politic.

Înrădăcinată adinc în conștiința maselor, ideea de unitate va constitui în anii următori țelul imediat și suprem al luptei lor.

Masele focșănene se vor situa și de această dată în primele rinduri. Împlinită parțial în 1859, năzuința de unitate națională avea să-și găsească desăvârșirea în deceniul al doilea al sec. XX, odată cu unirea Transilvaniei cu România, cheazăuită de voința miilor de reprezentanți ai poporului adunați la 1 decembrie 1918 pe Cîmpia Libertății de la Alba Iulia.

Aflat în miezul frământărilor și luptelor pentru realizarea unității naționale, orașul Focșani va rămîne simbolul Unirii.

CONSIDÉRATION SUR L'UNION DE LA VILLE DE FOCȘANI

RÉSUMÉ

Dans le proces de la réalisation de l'acte de l'union des Principautés, la ville de Focșani a présenté une situation spéciale étant divisé en deux par la frontière qui sépare la Valachie de Moldavie au long de laquelle existaient des ponits dovaniers et des piquets de soldats garde-frontières.

En dépit de cette frontière les habitants, des deux villes menaient une vie spirituelle semblable, s'aidaient aux temps durs, collaboraient pour maintenir l'ordre et le nettoyage de la frontière.

Les documents au temps parlent de la lutte commune des habitants de la ville de Focșani, des deux rives au Milcov pour la liberté sociale et l'unité

²⁴ Arhivele Statului Vrancea, Fondul Magistratului orașului Focșani, Ds. 4/1862, f. 16.

nationale, de leur lutte pour la réalisation de l'unité nationale de 1859 et surtout pour l'union de la ville.

L'adhésion totale des habitants de la ville de Focșani pour l'élection de Cuza comme prince régnant des Principautés unies, l'accueil enthousiaste fait par toute la ville de Focșani sont consignés dans les documents et dans les témoignages de l'époque.

Pendant cette période la ville de Focșani atteint l'apogée du développement. On y fonctionne la siège de la Commission Centrale, la cour de cassation pour deux prefectures Putna et Rîmnicu Sărat, deux tribunaux, deux sections de la municipalité, deux polices et autres services dans leur subordination.

Créant une grande influence et un trafic qui sautent le budget des maisons de commerce l'ordre en racinée dans la conscience des habitants de la ville de Focșani. L'idée d'unité constituera dans les années suivantes le but immédiat et suprême de leur lutte.

Etant au noyau des troubles et des luttes pour l'union, la ville de Focșani restera le symbole de l'union.

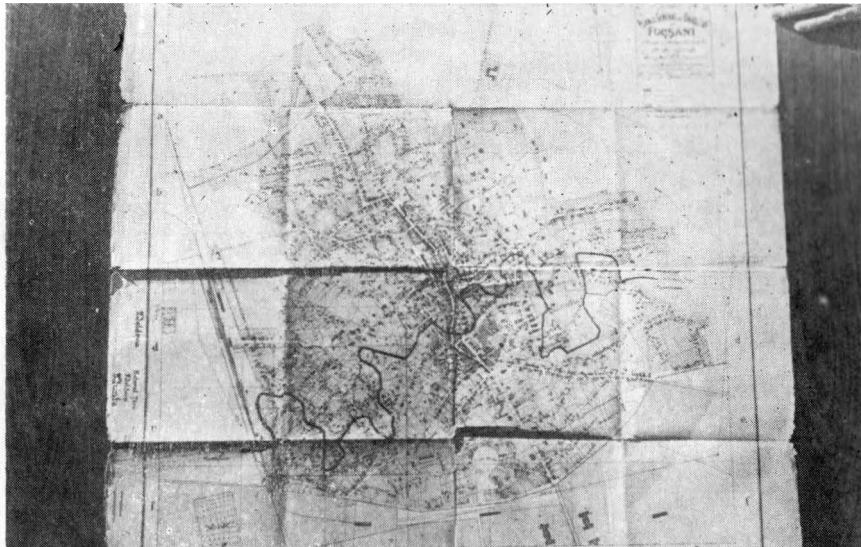

Fig. 1. Schiță de plan a orașului Focșani în preajma unirii, reconstituit la 1896.

Fig. 2. Detaliu al schiței de plan cu hotarul orașului Focșani.

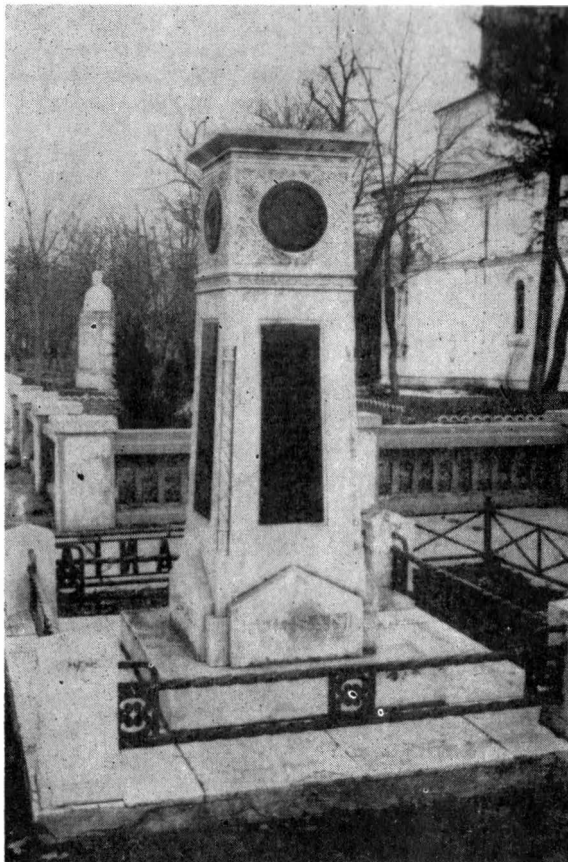

Fig. 5. Borna de hotar așezată de liga culturală 1931 pe locul vechiului hotar — Borna 47.

Fig. 6. Sigiliul — Focșanii Muntelui. <http://cimec.ro> / <http://muzeulvrancei.ro>

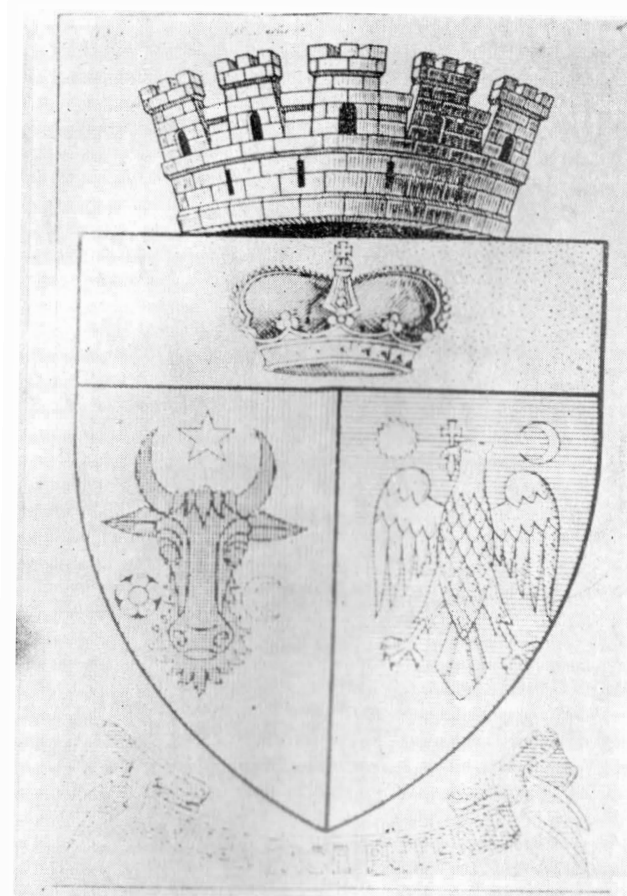

Fig. 8. Stema Focșani aprobată de comisia heraldică 1931.

Fig. 8. Marca orașului.

Fig. 9. Sigiliul orașului Focșani după unire.

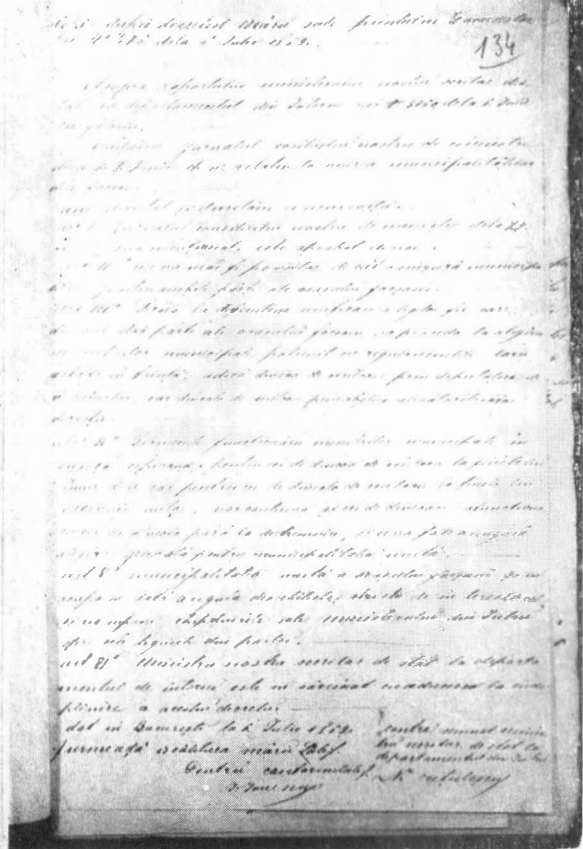

Fig. 13. Copie după primul decret de unificare a Focșaniului.

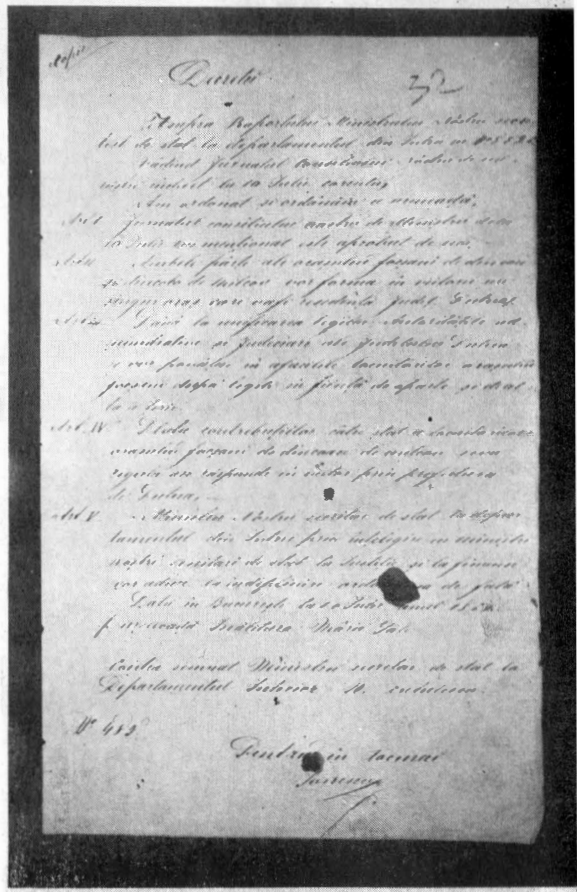
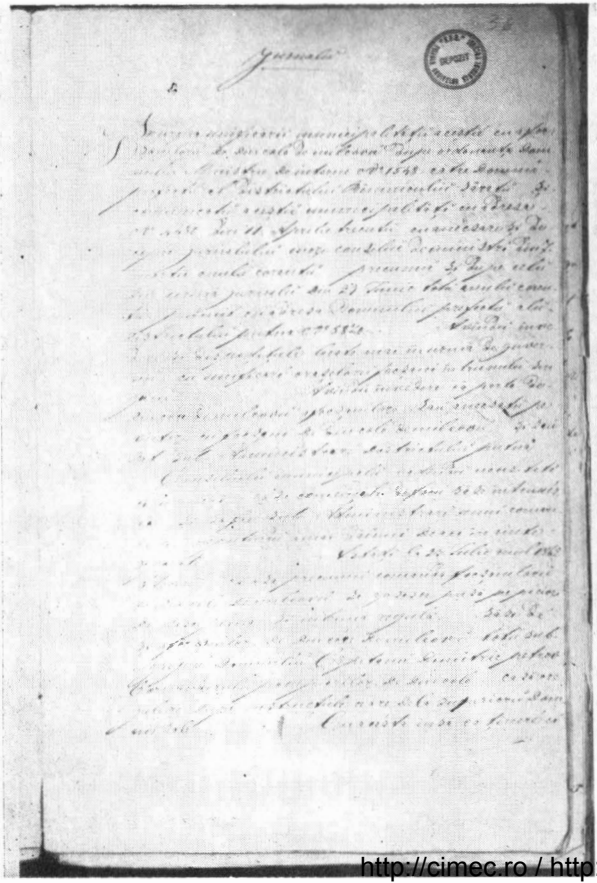

Fig. 15. Decretul 485 de unificare a orașului Focșani.

Fig. 14. Unificarea comenzii de pompieri din Focșani.